

Nejčastější dotazy

1. Co požadujeme?

Žádáme vlivné instituce a vlády, aby přijaly akční plán pro ochranu lidského zdraví, naší planety a životní pohody zvířat, který bude zahrnovat odklon od průmyslových velkochovů směrem k regenerativnímu zemědělství a povede ke snížení počtu hospodářských zvířat na celém světě.

2. Jak práce CIWF souvisí se současnou pandemií?

CIWF již více než 50 let neúnavně pracuje na ukončení průmyslových velkochovů s cílem chránit naši planetu, lidské zdraví a zajistit lepší kvalitu života hospodářským zvířatům. Současná krize dodala naší práci ještě větší naléhavost. Díky tomuto silnému otřesu napříč celou společností se i představitelé států kriticky dívají na to, jak lidé zachází se zvířaty. A my máme plán, který řeší mnohé globální výzvy.

3. Jak se vize CIWF odráží v současné krizi veřejného zdraví?

Ukončení průmyslových velkochovů a přechod na stravu založenou na nižší konzumaci masa, ryb, mléka a vajec povede k významnému šetření našeho životního prostředí a k lepšímu zacházení se zvířaty s výrazně nižším rizikem dalších pandemií.

4. Pochází koronavirus z mokrého trhu?

Světová zdravotnická organizace uvádí, že zvířecí původ COVID-19 dosud nebyl potvrzen, ale předpokládá se, že pochází z mokrého trhu.

Přestože historie COVID-19 ještě není plně známá, vazby mezi podmínkami v průmyslových velkochovech a lidským zdravím jsou bezpochyby objasněny: hospodářská zvířata i volně žijící zvířata, která jsou nepřírodně držena v klecích vytvářejí ideální živnou půdu pro choroby, které mohou přecházet ze zvířat na lidi. Naše zacházení se zvířaty a průmyslové velkochovy představují skutečnou a naléhavou hrozbu - pro naše zdraví, životní pohodu zvířat a naši planetu.

Podle Amerického centra pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) tři ze čtyř nových nebo vznikajících infekčních chorob u lidí pocházejí ze zvířat, např. Escherichia Coli (E. Coli), Campylobacter, Salmonella, ptačí a prasečí chřipka. Další nebezpečný koronavirus by mohl pocházet z průmyslového velkochovu, protože takový chov poskytuje vhodné prostředí, kdy se tyto patogeny mohou dále množit, mutovat a stávat se nebezpečnějšími.

5. Co znamená, že je virus „zoonotický“?

Zoonotické choroby jsou ty, které se mohou šířit ze zvířat na člověka. Mnoho koronavirů je zoonotických.

Podle Amerického centra pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) tři ze čtyř nových nebo vznikajících infekčních chorob u lidí pocházejí ze zvířat, např. Escherichia Coli (E. Coli), Campylobacter, Salmonella a ptačí či prasečí chřipka.

6. Jaká je souvislost změny klimatu, COVID-19 a průmyslových velkochovů?

Změna klimatu přímo způsobuje, že se choroby stávají běžnějšími a mnohem více patogenními. Prodlužuje se také období jejich výskytu a životaschopnost.

Nepřímo má změna klimatu za následek neúrodu plodin v důsledku extrémních výkyvů počasí, jako jsou povodně či extrémní sucho. To vše má za následek snížení výnosů a obsahu živin. Aby bylo možné vyrovnat tyto ztráty a produkovat stejné množství potravin, je zapotřebí více půdy a zabírání nových ploch pro zemědělství. Výsledné využívání půdy narušuje přirozené prostředí volně žijících zvířat a vystavuje lidi dalším chorobám.

7. Proč je ukončení průmyslových velkochovů teď ještě zásadnější?

Pandemická krize koronaviru stále více odhaluje, že mezi ochranou životního prostředí, obnovováním biologické rozmanitosti a lidským zdravím existuje silná souvislost.

Všeobecně se ví, že regenerativní zemědělství nám pomůže splnit cíle v oblasti životního prostředí, řeší i změnu klimatu a úbytek biologické rozmanitosti. Pandemie koronaviru však zdůrazňuje skutečnost, že průmyslové velkochovy ohrožují veřejné zdraví.

Se zvířaty se zachází špatně na mokrých trzích i na farmách. Mokrý trh i průmyslové velkochovy by mohly být zdrojem další světové pandemie. Tato hrozba je reálná a svět si konečně začíná uvědomovat, že špatné zacházení se zvířaty má za následek katastrofické choroby u lidí.

Je zde samozřejmě hodně prostoru pro výklad toho, jak by nové systémy hospodaření měly být vytvořeny s tím, že někteří prosazují „udržitelnou intenzifikaci“. To však zjevně není řešením problému, protože touto cestou nemůže dojít k dosažení obou cílů - jak v oblasti životního prostředí, tak v oblasti veřejného zdraví - a v mnoha případech by to vedlo k horší kvalitě života zvířat. Co potřebujeme, je skutečný posun k udržitelné produkci potravin z humánních zemědělských systémů a také celosvětový pokles počtu hospodářských zvířat.

8. Co je regenerativní zemědělství?

Regenerativní zemědělství je způsob hospodaření, které přirozeně obnovuje půdu. Například smíšené zemědělství funguje tak, že organickou hmotu do půdy dodávají pasoucí se zvířata, čímž se také přerušují cykly chorob u rostlin a sníží spotřeba chemických hnojiv a pesticidů.

9. Není bezpečnější chovat hospodářská zvířata uvnitř, aby bylo možné lépe kontrolovat šíření nemocí?

Chov zvířat ve velkém počtu uvnitř je velkým problémem právě kvůli šíření chorob. Nemoci se množí, někdy mutují, pak se množí znovu v ještě nebezpečnější formě, protože zde mají mnoho stresovaných a nemocných hostitelů. V moderních průmyslových velkochovech mohou být desítky tisíc zvířat vtěsnaných do jedné budovy, kde se mohou objevit nemoci a šířit se rychle jako požár. Pokud vrátíme zvířata zpět na půdu a poskytneme jim tak více přirozeného prostoru, budou zdravější a odolnější vůči nemocem.

Tyto intenzivní chovy navíc obvykle využívají zvířata s nízkou genetickou rozmanitostí a velká míra stresu jim ještě více oslabuje už tak slabý imunitní systém. To je opět ideální půda pro šíření patogenů a také více příležitostí k mutaci na nové, škodlivější kmeny. Běžně se to děje u prasat a drůbeže.

10. Proč požadujeme zvyšování standardů welfare hospodářských zvířat během této zdravotní krize?

Pokud jde o pandemii nebo rezistenci na antibiotika, nemůžeme rozlišovat mezi zdravím lidí a zvířat. Zdraví zvířat závisí na jejich dobrém welfare neboli životní pohodě. Když jsme ve stresu, máme strach nebo trpíme bolestí, oslabí to náš imunitní systém a je mnohem pravděpodobnější, že onemocníme. Zlepší naši imunitu užívání antibiotik? Ne. Ta nám pomáhají zabíjet bakterie (nejen ty špatné, všechny) a poté potřebujeme čas na odpočinek a obnovení imunity, abychom se mohli plně uzdravit. V průmyslových velkochovech na toto nejsou podmínky. Zvíře na takové farmě přežívá se sníženou imunitou, sníženou odolností vůči nemocem a je krmeno vysoce energetickým nepřirozeným krmivem pro maximální užitek během krátké doby jeho života. Pokud chceme mít opravdu zdravá hospodářská zvířata, musíme jim umožnit skutečně využívat přirozenou schopnost jejich organismu se vypořádávat s prostředím, v němž žijí.

Musíme je vypustit z přeplněných stájí, aby mohla zakoušet různé počasí, musíme do chovu vybírat zvířata zdravá a zdatná s ohledem na jejich životní pohodu, krmít je přirozeným krmivem, nechat je růst přirozeným tempem a produkovat přirozenější množství mléka, dopřát jim prožívání celé škály emocí atd. Zacházet s vnímavými bytostmi jako se stroji má negativní následky nejen na jejich životní pohodu, ale také na jejich zdraví.

11.Nebudou zvířata ve volném výběhu šířit více nemocí?

Nemoci ptáků se obvykle vyskytují v „nízko patogenní formě“, což znamená, že ptačí chřipka se nešíří rychle nebo zabíjí mnoho zvířat. Když se však virus vyvíjí v podmínkách průmyslového velkochovu, může se transformovat na vysoce patogenní chřipku. Pokud odstraníme nehygienické a stresující podmínky průmyslových velkochovů, je pro původce chorob obtížnější stát se vysoce patogenními.

Existují však kroky, které chovatelé zvířat ve volném výběhu mohou podniknout, aby snížili rizika na šíření jakékoli choroby. Zajištění biologické bezpečnosti, omezení přepravy zvířat mezi farmami a chov drůbeže dále od vodních ploch, kde mohou přijít do styku s vodními ptáky, to vše pomáhá. Během vypuknutí nálezů může být drůbež z volného výběhu dočasně umístěna uvnitř, aby se snížilo riziko šíření infekce.

12.Existuje souvislost mezi antimikrobiální rezistencí a COVID-19?

COVID-19 není způsoben virem, u kterého se vyvinula rezistence na konkrétní lék. Antibiotika jsou účinná pouze u bakterií, ne u virů. Zvýšení antimikrobiální rezistence má však důsledky pro naši schopnost léčit ty, kteří jsou vážně infikováni COVID-19. U pacientů, kteří jsou těžce nemocní a hospitalizováni kvůli COVID-19, se mohou vyvinout sekundární infekce způsobené bakteriemi rezistentními na léky.

Patologové budou muset rozlišovat, jestli se SARS-CoV-2 projevuje jako primárním patogenem nebo většinou spíše jako oportunistický patogen, který může vydláždít cestu závažnějším infekcím dýchacích cest způsobeným bakteriemi odolnými vůči lékům.

13.Jaká je souvislost mezi dálkovou přepravou živých zvířat a šířením nemocí?

Pokud jsou zvířata během přepravy stresována, stanou se náchylnějšími k nemocem. Pokud jsou zvířata nemocná, mohou nemoc rozšířit na mnoho dalších zvířat, s nimiž přijdou na cestě do kontaktu. Kromě toho jakýkoli pohyb kamionů, řidičů, nakládka zvířat a další činnosti spojené s jejich přepravou představují značné riziko infekce.

14.Jak souvisí snížení konzumace masa s prevencí šíření nových patogenů?

Zjednodušeně řečeno, pokud by lidé jedli méně živočišných produktů, snížilo by se množství emisí skleníkových plynů, méně by se odlesňovalo a snížily by se nároky na vodu a půdu. V důsledku toho by divoká příroda zůstala nadále nedotčená, ubylo by kontaktů mezi lidmi a volně žijícími živočichy a lidé

by byli méně vystaveni novým patogenům. Stejně tak i menší počet zvířat chovaných v průmyslových velkochovech znamená menší riziko, že se nová choroba rozšíří, zmutuje a nakazí lidi.

15. Je pravda, že pokud budeme chránit životní prostředí a biologickou rozmanitost, můžeme mít méně epidemií a nemocí? Proč?

Britský deník The Guardian nedávno publikoval velmi působivý článek, který shrnuje problém kontaktu člověka s volně žijícími živočichy a vysvětluje, jak tento problém může vést k dalším pandemiím, jako je koronavirus:

"Pronikáme do tropických pralesů a divoké krajiny, kde žije tolik druhů zvířat a rostlin – a v těchto tvorech tolik neznámých virů."

David Quammen, autor knihy Spillover: Animal Infections and the Next Pandemic, nedávno napsal v New York Times. *"Kácíme stromy; zabíjíme zvířata nebo je zavíráme do klecí a posíláme je na trhy. Narušujeme ekosystémy a uvolňujeme viry z jejich přirozených hostitelů. Ty pak hledají nového hostitele. Často jsme to právě my.... Divoká zvířata jsou vystavena velkému tlaku. Velké změny v krajině způsobují, že zvířata ztrácí své přirozené prostředí, což znamená, že přicházejí do většího kontaktu mezi sebou a také s lidmi.... Čím více zasahujeme do divoké přírody, tím více jsme sami v nebezpečí."*

16. Kde se mohu dozvědět více?

V této zprávě: [Máme další pandemii na svém talíři?](#) (Zpráva v angličtině bude brzy k dispozici v češtině)